

Užité lidové umění, suvenýry

Rusko je od nepaměti známo svými mistry a řemeslníky. Unikátní díla lidového umění, která přežila dodnes, jsou obdivována pro své estetické vlastnosti i kvalitu zpracování.

Orenburské šály, Tulské samovary, Chochlomská malba, Vologdská krajka, Dymkovské hračky, Palešské umění, Rostovský smalt, Uralské malachitové řezbářství, Gželský porcelán nejsou jen lidovými řemesly, jsou to kulturní hodnoty, národní hrdost Ruska.

Umělecké výrobky ruských mistrů byly často pojmenovány podle místa jejich původu. *Chochlomská malba* na dřevo se objevila v Zavolží, v obcích Skorobogatovské a Chochlomské oblasti. Chochlomská malba na dřevěné nádobí, vyvedená v červené a černé, méně často v zelené barvě na zlatém pozadí se vzory. Tradiční prvky Chochlomské malby jsou červené plody jeřabin a lesních jahod, květiny a větvičky; často i ptáci, ryby a zvířata.



Dymkovská hračka je jedním z ruských lidových uměleckých řemesel, které vzniklo před více než 400 lety v osadě Dymkovo nedaleko města Vyatka. Dymkovská hračka je keramická hračka, představující ženské a mužské postavy, postavy zvířat, malované na bílé hlině s barevným zdobením, podobným květinám. Téměř všechny Dymkovské hračky tvoří píšťalky. Původ této hračky je spojen se starodávným svátkem jara, kdy ženy z obce Dymkovo vyráběly hliněné píšťalky v podobě koní, ovcí, koz nebo kachen.

Palešské miniatury vznikly v roce 1923 ve vesnici Palech v Ivanovské oblasti. Díla palešského lidového umění - miniaturní lakované předměty z papírmaše (krabičky, šperkovnice, tabatěrky) s výraznou kresbou na černém laku. Víčka palešských miniatur zobrazují živými barvami na černém pozadí příběhy z každodenního, literárního nebo folklórního života. Charakteristické jsou množstvím zlata a půvabnými podlouhlými postavami.



Velice oblíbenou dekorací v Rusku je Vologdská krajka, která vznikla v oblasti Vologda v roce 1820. Vologdské krajky jsou známé po celém světě. Umělecká originalita krajky Vologda spočívá v bohatosti a rozmanitosti vzorů, čistotě linií, jasném vymezení vzoru a pozadí.

Rostovský smalt – tradice výroby ozdobných smaltů, která vznikla kdysi dávno v Rostově. Jasnost, pestrost a průhlednost barev, bohatá paleta, dlouhá trvanlivost děl, která časem neztrácejí na své kráse a zachovávají si původní lesk a svěžest po mnoho let - to vše stále přitahuje pozornost lidí ke zdobeným kovovým krabičkám, náušnicím, náboženským předmětům, suvenýrům atd.



Světznámý porcelán Gžel - ručně malovaný modrý a bílý porcelán. Historie Gželské porcelánky sahá do roku 1818 a stále vyrábí řadu domácích i dekorativních předmětů: cukřenky, čajové konvice, máselnice, krabičky, svícný, vázy, lampy, hodiny, atd. Gželská malba je založena na kombinaci okrasného ohraničení s lehkými tahy štětcem, přecházejícími do tmavě modré expresivní malby.

Matřjoška je dutá, dřevěná, malovaná panenka, vejčitého tvaru, kterou lze rozložit a jež v sobě skrývá několik dalších, čím dál menších dřevěných panenek, které lze rovněž rozložit, s výjimkou nejmenší, která je zcela ve středu této soustavy panenek. Počet panenek v jedné hračce může dosáhnout až 50 nebo i více. Klasická matřjoška je oblečená v malovaném sarafánu a na hlavě má šátek. Tato panenka se stala symbolem ruské kultury a tradičním ruským suvenýrem, i když nepochází z Ruska. Koncem XIX století přivezli do Ruska japonskou sošku budhistického mnicha, kterého bylo možno rozložit na dvě části, a uvnitř se skrývaly další menší sošky. Ruští řemeslníci podle ní vytvořili svoji verzi rozkládací hračky ve formě ruské vesnické dívky.



Samovar je zařízení s kohoutkem pro přípravu vroucí vody. V Rusku se objevil samovar za vlády Petra I. První samovar byl vyroben v roce 1778 v Tule. Samovar býval hlavním předmětem na ruském stole a byl vystaven na čestném místě. Kolem něj se shromažďovala při pití čaje celá rodina, příbuzní a přátelé. Samovar je symbolem pohostinnosti, blahobytu, klidu a pohody v domě.